

Feminisme of Womans'lib... gedachten na een reis naar Ghana.

Wat heeft Ghana het meest hard nodig? Dat dacht ik na mijn terugkeer uit Ghana afgelopen oktober.

Het was mijn eerste bezoek aan een Afrikaans land. Dankzij een goede vriendin, Anneke Schnieders- Bakker, kon ik aanhaken aan haar jaarlijkse bezoek sinds een tiental jaren.

Anneke is een zeer gedreven secretaris van de stichting SOKPO, een organisatie die dove en doof-blinde kinderen ondersteunt. Onder andere op de grote kostschool, "Ashanti school for the Deaf" in Jamasi, een kleine stad even ten noorden van de miljoenen stad Kumasi. Een school waar rond de 500 kinderen, les krijgen in o.a. gebarentaal en de 'gewone schoolvakken', maar er ook wonen, slapen en eten.

Dit jaar is een nieuw project van SOKPO grotendeels afgerond: het JCTC, oftewel het Job Creation and Training Centre in Kumasi. Doel daarvan is om een ontmoetingsplaats te zijn voor doven. Ook zijn er een 5-tal werkruimtes gebouwd waar (kleine) ondernemers aan dove leerlingen/stagiaires een vak kunnen leren, zodat ze zelfstandig een beroep kunnen gaan uitoefenen. Prachtige initiatieven die zowel de school als de dovengemeenschap veel heeft gebracht.

Er wordt hier in Nederland met hart en ziel gewerkt om fondsen te werven, kleine of grotere organisaties en particulieren ervan te overtuigen dat hun geld goed besteed wordt en niet aan de bekende strijkstok blijft hangen.

Een vrijwillig bestuur die op eigen kosten er elk jaar heen reist, om de Ghanese leerkrachten te ondersteunen en volgestouwde koffers met allerhande waar mee neemt die soms ook met een container kunnen worden meegegeven.

Nederlanders hebben evenals de Ghanezen een totaal andere mentaliteit in hun genen. Hoe vinden die twee elkaar dan? Vele vergaderingen en ontmoetingen zijn er dan. Meest met het bestuur uit Ghana, dat bestaat uit een aantal leraren van de 'Ashanti school for the Deaf', maar ook oud- leerkrachten, een dominee, een aannemer, een chieft en een dove ontwerper.

Bedoeling is om geleidelijk aan het Nederlandse besturen meer en meer over te laten aan het Ghanese bestuur. Ook nu het JCTC klaar is moet het vandaar uit gepromoot, beheerd en bestuurd gaan worden.

Het blijkt een lange weg.....ik maakte mee dat een aantal dozen met goederen (kleding) nog niet was uitgedeeld omdat niemand de opdracht had genomen/gegeven om het uit te delen...

Innerlijke krachten

Waar krijg je innerlijke kracht vandaan, hoe tover je die weer tevoorschijn? Ooit waren het levendige gemeenschappen die hun eigen broek konden ophouden. Nadat, met goede bedoelingen (?) de missionarissen aan de kleine gemeenschappen het Europese geloof hadden gebracht zijn vele Afrikaanse landen leeg geroofd van hun grondstoffen en is tot op de dag van vandaag de welvaart van Europa nog steeds niet overal doorgedrongen.

Zo waren wij op het platteland bij een kleine boerengemeenschap waar de kinderen grotendeels nog niet naar school gaan. Men leeft onder andere van de cacao bonen die geoogst en gedroogd worden EN verkocht aan de grote bedrijven o.a in Nederland. Die bonen worden tot allerhande chocoladeproducten verwerkt. Procedés die Ghana nog steeds niet eigen is. Wel moet men later de Milo (chocolade drank die men prefereert boven koffie) weer duur terug kopen!!

De Ghanese bevolking leeft voor een groot deel van de kleine handel vanuit huis of op straat. Investeren is voor hen niet weggelegd, omdat men niet kredietwaardig is en leeft van het daggeld dat het handeltje heeft opgebracht.

Natuurlijk zijn er ook bevolkingsgroepen die meer geluk hebben gehad door hun afkomst, naar school gingen en vervolgens een goede opleiding in Engeland, Amerika of elders hebben kunnen volgen. Velen van hen zijn daar blijven hangen, getrouwd en hebben er hun carrière opgebouwd.

Toch bestaat er ook een kleine beweging van - met name vrouwen - die terugkeert en trots is op zijn afkomst en in Ghana zelf succesvol wil zijn. Het zijn vrouwen die zich **niet** spiegelen aan de 'blanken' met hun sluike haardracht en de westerse kleding. Zij zijn terecht trots op hun eigen lichaamskleur en hun kroeshaar. Zij zijn trots op de gebruiken, de eetgewoontes,

de gemeenschappen. Zij willen de producten die het land voerbrenge ten nutte van hun zelf maken zonder dat die (half)producten onnodig verscheept en verhandelt worden naar Europa, Amerika of China.

Deze beweging heeft mij diep geraakt. Zoals het feminisme in de zeventiger jaren ons -mij- bewust maakte van de krachten die vrouwen bezitten. Vrouwen die naast het baren van kinderen ook een eigen beroep leren en uitoefenen en kwaliteit ontwikkelen met dat wat in hun zit. Maar dat niet alleen, zij willen niet meer afhankelijk zijn van (hun) mannen. Staan zelf aan het hoofd van een onderneming of organisatie. Dragen kwaliteit uit van het land zelf.

SOKPO

Hoe kun je als organisatie, als SOKPO, hier een bijdrage aan leveren?

Moet je hier een bijdrage aan leveren? Het is nog een lange weg te gaan, maar een weg die de moeite meer dan waard is. Van binnenuit komen krachten uit de vrouwen, mensen, zelf en dat is altijd beter dan nageapte krachten uit een totaal andere cultuur.

Een groot voorbeeld daarvan zag ik in Kumasi: Lydia, een dove jonge vrouw woont deels op het terrein van het JCTC. Naait met haar handnaaimachine hoesjes voor de tablet. Naait van de weggooide plastic waterzakjes (waar het land overvol van ligt) prachtige toilettassen, schouder- en rugzakken en ik zag zelfs een regenjas daarvan vervaardigd. Lydia is, ondanks haar handicap heel goed in staat om een boterham, pardon, portie fufu te verdienen.

Zij werd opgemerkt door iemand van de universiteit die met haar in overleg ging welke tassen het meest handig zijn voor de studenten daar en sleepte er een opdracht mee binnen.

Dat is wat volop ondersteund moet gaan worden. Ook gehandicapte, dove jongeren zijn tot veel in staat. Deze kracht zal aangewakkerd moeten worden, zodat Ghana met al die krachten langzamerhand het slop van de ontwikkelingshulp kan overstijgen en jongen mensen weer trots zijn op hun land en cultuur.

Net als de chauffeur Kwesie, waar we die weken mee rondreden: hij is terecht trots op zijn land, weet er veel over te vertellen en hoeft niet met een vals voorgespiegeld voorbeeld naar Nederland of welk Europees land dan ook te vluchten om er doodongelukkig te worden.

Zijn toekomst ligt, net als die van Lydia in Ghana.
En Ghana heeft ze hard nodig!

Maria van de Wetering,
November 2016